

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ - ДП ГАБРОВО
ТП ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО „РОСИЦА”
5400 гр. Севлиево, обл. Габрово, ул. „Славянска” №24, Е И К 2016168050189
e-mail: rositsa@scdp.bg, www.lagat.bg, тел: +359 88 6767350

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ОТ ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ НА ТП ДЛС „ Росица “

Изготвил:

/инж. Йордан Христов/

Директор:

/инж. Иван Степанов/

юни 2024

Понятия, използвани в доклада

Оценка на социалното въздействие Процес на анализ, мониторинг и управление на желаните и нежелани социални последици, както позитивни така и негативни, резултат на планирани интервенции (политики, програми, планове, проекти) и всякакви процеси на социална промяна в резултат на тези интервенции. Основната му цел е да доведе до по-устойчива и хармонична биофизична и човешка околна среда.

Заинтересовани страни Човек или организация, които имат законен интерес от дейността на ДЛС Росица. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.

Анализ на вторична информация Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, анализи и др.

Дълбочинно интервю Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търси се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.

Групово дискусия Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно (6-10 души). Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.

Основни резултати

Общи социално – икономически характеристики на региона.

Териториално поделение Държавно ловно стопанство “Росица” гр. Севлиево носи името си от най-голямата река на територията си – р. Росица и от град Севлиево – населен пункт в района и единствения град, център на общината.

Територията на стопанството е разположена в северозападната част на Габровска област, с граници: на север – с ТП ДГС „Ловеч“ и ТП ДЛС „Болярка“, на изток – с ТП ДЛС „Болярка“ и ТП ДГС „Плачковци“, на югоизток и юг – с ТП ДГС „Габрово“, на юг – ТП ДЛС „Русалка“, на запад с ТП ДЛС „Русалка“, ТП ДГС „Троян“ и ТП ДГС „Ловеч“.

Горските площи са разположени изцяло в землищата на град Севлиево и следните села: Агатово, Бериево, Богатово, Буря, Горна Росица, Градище, Градница, Дамяново,

Дебелцово, Добромирка, Душево, Идилево, Кормянско, Крамолин, Крушево, Ловни дол, Малък Вършец, Младен, Млечево, Петко Славейков, Ряховците, Сенник, Столтът, Търхово, Хирево, Шумата, с. Стоките, с. Кръвеник и с. Батошево

През територията на стопанството минават първокласния път София – Варна и второкласния Севлиево – Габрово. До всички села и махали са прокарани третокласни и четвъртокласни пътища. Автобусните линии свързват центъра на общината – гр. Севлиево със селата и махалите от района на стопанството. Пътищата от държавната пътна мрежа, заедно с горските камионни и тракторни пътища, водещи до съответните горски комплекси, улесняват извоза на дървен материал и цялостната стопанска дейност. В северозападната част на ловното стопанство през селата Стоките и Кръвеник преминава главният път през този район от гр. Габрово за гр. Троян,

Седалището на администрацията на ТП ДЛС „Росица“ е в град Севлиево.

Стопанството е разделено на шест горски участъка. В горско-административно отношение Териториално поделение Държавно ловно стопанство ТП ДЛС „Росица“ се числи към Северноцентрално държавно предприятие гр. Габрово и е разположено в териториалния обхват на дейност на Регионална дирекция на горите в град Велико Търново.

От страничните ползвания в района на ТП ДЛС „Росица“, събирането на гъби и билки не е организирано от стопанството.

Мястото на горите в икономиката на района придобива все по-голямо значение, като се увеличава делът на недървопроизводителните функции на гората. Каптажите в горските комплекси са основен водоизточник за повечето населени места в района и извън района на ТП ДЛС „Росица“. Все повече нараства ролята на горите като туристически обект. Красивите природни местности обуславят развитието на туризма в района. Стопанството има туристическа хижа, която се предоставя на туристи и се намира на територията на с. Млечево. Както и туристическия маршрут посока х. „Мазалат“. Освен това в района се намират и два манастира – „Батошевския“ – мъжки и женски, които привличат туристи по всяко време на годината.

В района на стопанството има обявени природни забележителности, защитени територии и защитени местности. В землището на село Стоките, община Севлиево се намира „Батошевски манастир“, като основната цел на стопанството е опазването на буковите гори около манастира. Обособена е защитена местност „Лъгът“, намираща се в землището на село Батошево, община Севлиево, като целта там е опазване на вековна благунова гора. Защитена местност „Варените“ намираща се в землището на с. Млечево, Защитена местност „Находище на хвойна в м. Лъгът“ намираща се в землището на с. Шумата, Защитена местност „Дедерица“ намираща се в землището на с. Крушево, с. Дебелцово и с. Кормянско. Защитена местност „Лафтин“ намираща се в землището на с. Кормянско.

Преобладаващата част от територията на ДЛС „Росица“ е разположена в Средния Предбалкан и само най-северните ѝ части в границите на Дунавската хълмиста равнина (Деветашко плато).

• Обхват на дейността на ТП ДЛС „Росица“ и сфери на социално въздействие

Горските комплекси на стопанството образуват фигура с неправилна форма. Характерна за стопанството е, че горските комплекси са много на брой и са разпръснати

сред селскостопанските територии и един основен комплекс гора с неправилна кръгла форма и множество малки горички и комплекси пръснати из селскостопанския фонд, които изцяло попадат в северните склонове на Централна Стара планина. Външните контури на горските комплекси съставляващи площта на стопанството са разположени между 42° 52' и 42° 10' северна ширина и между 24° 53' и 25° 22' източна дължина (по Гринуич).

Високото издигане на централното старопланинско било, множеството второстепенни била и рязкото снижение на долината на р. Росица са допринесли за вдълбаването на водните течения и за образуването на стръмни, много стръмни, а в някои случаи дори на урвести брегове и склонове. На север билата постепенно се разклоняват, като разклоненията имат различна посока с къси стръмни склонове и силно набраздени малки долове, като постепенно навлизат в хълмистата част на дунавската равнина.

Релефът на територията на ТП ДЛС „Росица“ е сравнително еднообразен. Регионалната характеристика на релефа се обуславя от разположението на стопанството в съответните геоморфоложки области, подобласти и райони. Както споменахме преди, ТП ДЛС „Росица“ почти изцяло попада в Средния район на Предбалканската подобласт и малка част попада в Средната подобласт на Дунавската равнина. На територията на ТП ДЛС „Росица“ са развити множество успоредни на главната Старопланинска верига и един на друг застъпващи се ридове с различни надморски височини. Тези ридове са дълги и ясно ориентирани в посока изток – запад. В резултат на различната степен на денудационните промени, възвишенията (ридове) са добили твърде разнообразен съвременен вид. В едни случаи, те все още доминират в релефа на района, а в други билата им са силно и широко денудирани, като са се превърнали в плата. За релефа на стопанството са характерни, както ясно изразените била, така и платовидните плоски възвишения. Реките протичащи през района на стопанството, разсичат ридовете и платата с живописни проломи и променяйки посоката си, образуват долини с различно разположение и форми.

• Място на горското стопанство в приоритетите на областта

Горското стопанство е важно и доходно средство на територията на областта. Дейността се осъществява в две направления:

- Охрана и възпроизводство на горски ресурси.
- Екологосъобразно ползване на дървесните ресурси.
Основните очаквания на обществото към горския сектор, в частност ТП ДЛС Росица са:

1. Устойчиво управление на наличния ресурс;
2. Задоволяване на нуждите на местното население от дърва за битови нужди;
3. Справяне с проблема с незаконните сечи;
4. Ограничаване на ерозионните процеси;
5. Осигуряване на суровина за местните дървопреработвателни предприятия;
6. По-тясно интегриране на целите свързани с управление на горите с другите приоритетни сектори на местната икономика, най-вече туризма.

• Юридически статут на ТП ДЛС Росица

ТП ДЛС Росица е териториална структура на СЦДП Габрово за осъществяване стопанисването на държавните горски територии и охраната на горите и земите от горските територии. СЦДП Габрово е самостоятелно юридическо лице със статут на държавно предприятие по силата на чл. 163, от ЗГ. Съгласно ЗГ, основният предмет на дейност ТП ДЛС Росица е:

- Изпълнение на горскостопанския план в държавните горски територии (ДГТ) чрез:
- възпроизводство на горите и земите от ДГТ и извършване на свързаните с това дейности;
- ефективно ползване на дървесина и на недървесни и други горски продукти от горите и земите от ДГТ, както и търговия с тях;
- организиране и провеждане на противопожарни мероприятия в горите и земите от ГТ;
- поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.
- Управление на горите от ДГТ.
- Организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия в горите и земите от ГТ;
- Охрана на горите и земите от ГТ и опазване на дивеча;
- Придобиване на гори и земи от ГТ.

Основни органи на управление на ДГС са СЦДП ДП Габрово и директорът на ДЛС.

Видове собственост

Площта на горските територии в ТП „Държавно ловно стопанство Росица” при инвентаризацията от 2017 и 2013 година, се е разпределяла както следва:

Разпределение на общата площ по собственост

Вид собственост	ха	%
1. Държавна	21 550	59
2. Общинска	3 422	9
3. Частна	11 008	30
4. Юридически лица	479	1
5. Религиозни организации	1.5	
Общо горски територии	36 460,5	100.0

Заинтересовани страни от дейността на ТП ДЛС Росица

След проучване бяха идентифицирани следните заинтересовани страни:

ИМЕ на заинтересованата страна – организация или частно лице	Лице за контакт	Е-mail адрес	Пълен пощенски адрес или други координати за връзка
Местно самоуправление			
Община Севлиево	Община Севлиево	sevlievo@sevlievo.bg	
Кметски наместник на с. Агатово	Валентин Василев	agatovo@sevlievo.bg	с.Агатово, общ.Севлиево
			067309/210
			884888733
Кмет на кметство Батошево		batoshevo@sevlievo.bg	с.Батошево, общ.Севлиево
			067303/210
			876888798
Кметски наместник на с. Бернево	Тончо Тончев	berievo@sevlievo.bg	с.Бернево, общ.Севлиево
			067396/260
			884888740
Кметски наместник на с. Богатово	Иван Иванов	bogatovo@sevlievo.bg	с.Богатово, общ.Севлиево
			067394/210
			885618161
Кметски наместник на с. Буря	Катя Алексиева	buria@sevlievo.bg	с.Буря, общ.Севлиево
			06728/22-10
			884888729
Кмет на кметство Горна Росица	Магдалена Стоянова-Бенева	g.rositsa@sevlievo.bg	с.Г.Росица, общ.Севлиево
			067395224, 0884888721
Кметски наместник на с. Градище	Марияна Иванова	gradishte@sevlievo.bg	с.Градище, общ.Севлиево
			067306/210
			884888737
Кмет на кметство Градница	Али Алиев	gradnica@sevlievo.bg	с.Градница, общ.севлиево
			06736/23-20
			884888713
Кмет на кметство Дамяново	Иван Иванов	damianovo@sevlievo.bg	с.Дамяново, общ.севлиево
			067398/210

			884888744
Кмет на кметство Добромирка	Тихомир Ганев	dobromirka@sevlievo.bg	с.Добромирка, общ.севлиево
			06738/22-10
			884888741
Кмет на кметство Душево	Добри Димитров	dushevo@sevlievo.bg	с.Душево, общ.Севлиево
			067393/310
			884888720
Кметски наместник с. Идилево	Милена Тотева	idilevo@sevlievo.bg	с.Идилево, общ.Севлиево
			067301/210
			884888714
Кмет на кметство Кормянско	Момчил Спиров	kormiansko@sevlievo.bg	с.Кормянско, общ.Севлиево
			06733/22-10
			884888727
Кмет на кметство Крамолин	Любомир Василев	kramolin@sevlievo.bg	с.Кормянско, общ.Севлиево
			067304/210
			884888724
Кмет на кметство Крушево	Айхан Ибрям	krushevo@sevlievo.bg	с.Крушево, общ.Севлиево
			06737/22-10
			884888739
Кметски наместник на с. Кръвеник	Цветан Власев	kravenik@sevlievo.bg	с.Кръвеник, общ.Севлиево
			067302/210
			884888711
Кметски наместник на с. Ловнидол	Минко Буздрев	lovnidol@sevlievo.bg	с.Ловнидол, общ.севлиево
			067308/214
			884888722
Кметски наместник на с. Малки Вършец	Цанко Маринов	malak_varshec@sevlievo.bg	с.М.Вършец, общ.Севлиево
			067399/210
			884888742
Кметски наместник на с. Младен	Иван Колев	mladen@sevlievo.bg	с.Младен, общ.Севлиево
			06738/27-10
			884888738
Кметски наместник на с. Млечево	Владимир Тодоров	mlechevo@sevlievo.b	с.Млечево, общ.Севлиево
			067307/311
			888722688
Кмет на кметство Петко Славейков	Азиз Дамазлиев	petko_slaveikov@sevl	с.П.Славейково, общ.Севлиево
			06734/2218
			876888723
Кмет на кметство Ряховците	Али Алиаджъ	riahovcite@sevlievo.b	с.Ряховци, общ.Севлиево
			067397/310
			882277855
	Момчил Кънчев	sennik@sevlievo.bg	с.Сенник, общ.Севлиево

Кмет на кметство Сеник			06732/22-10
			876888607
Кмет на кметство Стоките	Георги Александров	stokite@sevlievo.bg	с.Стоките, общ.Севлиево
			067305230, 0884888731
		stolat@sevlievo.bg	с.Столт, общ.Севлиево
Кметски наместник с.Столт	Любен Майсторски		067391/210
			884888719
Кметски наместник на с. Търхово	Катерина Добрева	tarhovo@sevlievo.bg	с.Търхово, общ.Севлиево
			067308/310
			884888723
Кметски наместник на с. Хирево	Христинка Генова	hirevo@sevlievo.bg	с.Хирево, общ.Севлиево
			06732/23-60
			884888730
Кмет на кметство Шумата	Байкал Тодоров	shumata@sevlievo.bg	с.Шумата, общ.Севлиево
			067390/210
			899810192
Държавни структури			
РДГ Велико Търново	инж. Деляна Пиронкова	rugvtarnovo@iag.bg	гр. В. Търново, бул."България" 23, тел. 062/620059
ЛЗС София	инж.Венцислав Стоянов	lzssofia@abv.bg	
ГСС София	инж.Мария Беловарска	GSSSofia@iag.bg	02/9238280
РИОСВ В. Търново	инж. Мая Радева	riosvt-vt@riosvt.org	062/620358
Басейнова дирекция "Дунавски район"	инж. Румелния Петрова	dunavbd@bDDR.org	064/885100
		064/885100	
Дирекция "Национален парк Централен Балкан"	Георги Борисов Кръстев	office@centralbalkan.bg	гр. Габрово, ул."Бодра смяна" 3, тел.066/801277, 801278, 801279
РД „ПБЗН“ гр. Севлиево	Христо Банков	rspbzn_sevlievo@mvr.bg	Севлиево ул.“Верешагин“4 тел. 0675/33135
ВиК ООД Габрово	инж. Владимир Василев	office@vik-gabrovo.com	гр. габрово, ул."Трети март" №6, тел:066 816 101
Община Севлиево	Кмет д-р Иван Иванов тел. 0675/32791	Тел. 0675/396116 факс.0675/32773 e-mail: sevlievo@sevlievo.net	

Общинска служба по земеделие	Галина Неделчева	oszg-sev@abv.bg	Севлиево ул. "Хан Аспарух" 5 тел. 0675/3-27-85, 3-28-10
РУ Севлиево	Красимир Колев	rusev.gv@mvr.bg	Севлиево ул. "Стефан Пешев" 4 тел. 0675/3-32-12, 3-32-13
СВИЛОЦЕЛ	Любен Любенов	svilocell@svilosa.bg	гр. Свишов, Западна индустриална зона, 0887613180
КРОНОШПАН БЪЛГАРИЯ	Петър Дишков	office@kronospan.bg	гр. Бургас, северозападна промишлена зона, 0887594246
АГРОЛЕС 2004 ЕАД-	Салим Османов		ГР. Севлиево, ул. Хубан Кънев" 36, 0886818970
ГЛОБАЛ ЛЕС ИНДЪСТРИ ЕООД	Георги Михайлов		гр. Севлиево, ул. "Ст. планина" 150, 0884300090
ЕЛЕВБОР ДЮ ШЕВР	Самет Юсеинов		гр. Севлиево ул. "Кирил и Методий" 2, 0898478668
ИБРЯМОВ ООД	Рейхан Ибрямов		с. Борима, общ. Троян, ул. В. Левски 44, 0888832502
БАЛКАНСКО ЕХО	Ангел Велчев	balkanskoecho@dbv.bg	с. Кръвеник, общ. Севлиево, тел: 067302 220
ХЕДОН	Хасан Делиахмедов		гр. Троян, кв. "Ливадето" № 35, 0888758063
СТИЛ МС " ООД	Марин Митев		гр. Трявна, ул. "Хл. Ботев" 66, 0899961232
„НИА ВП" ООД	Стайко Димитров Стайков		с. Стоките, общ. Севлиево
Узана 99 Севлиево ЕООД	Димитър Недев		гр. Севлиево, ул. "Софийско шосе" № 4, 0888474818
ЙОМА ТУЗ ЕООД	Матей Матев		с. Гумушник, общ. Троян тел. 0887112686
Лескомерс трейдинг ООД	Виктор Стоянов		с. Стоките, общ. Севлиево, 0888231329
ЛЕС 1979 ЕООД	Мирослав Кирилов Георгиев		гр. Севлиево, ул. "Св. Св. Кирил и Методий" 2 0898478668
МАГНУМ ЕООД	Тихомир Витанов		гр. Севлиево, ул. "Н. Петков" 60, тел. 0888924556
ЛИФТОВ 2008 ООД	Софка Лифтова		с. Калеица, общ. Троян, тел. 0889163665
ВЪЛКО 2012 ЕООД	Веселин Недялков		с. Селище, общ. Севлиево, тел. 0889976255
АУЕ-КРАПЕЦ ООД	Христина Димитрова		гр. Ловеч, ул. "Цачо Шишков" 66, тел. 0896335331
ИВЕНТ 2020 ЕООД	Ивайло Колев		гр. Севлиево, ул. "Митко Палаузов" бл. 24, тел. 0895437977
ФАГУС ТРОЯН ООД	РАЛИЦА ПЕТРОВА-СТОЯНОВА		ГР. ТРОЯН, м. Белишки орешак
САТЕЛИТ ЛЕС ЕООД	ГАТЪО ГАТЕВ		с. Горна Росица, общ. Севлиево, тел: 0888444688
БИОЛЕС ТРЕЙД ЕООД	Николай Стефанов		гр. Троян, ул. "Димитър Икономов" 14, тел. 0886865368

Неправителствени организации			
СЛРД „Сокол“ Севлиево	Тодор Ганчев	lrd_sevlievo@abv.bg	гр. Севлиево, ловен дом, тел. 0675/ 3-39-12
Туристическ о дружество „Росица– Мазалат“	Мирослав Марков	rossicamazalat@abv. bg	гр. Севлиево, ул."Иван Преснаков" 34, тел.0882966264

Списъкът не претендира да е изчерпателен, за това основните взаимодействия са анализирани за групите заинтересовани страни.

Местно самоуправление

Държавни структури

Регионална дирекция по горите – Велико Търново

Областна администрация – Габрово

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури

Регионална инспекция по околна среда и води – Велико Търново

Басейнова дирекция „Дунавски район“– Плевен

Служба „Пожарна и аварийна безопасност и защита на населението“

Структури на Национална служба „Полиция“

Гражданска защита

Фирми от горския сектор

Фирми, ангажирани в дърводобива

Фирми, ангажирани в търговията с дървесина

Фирми, ангажирани в лесокултурни дейности

Фирми, ангажирани в добива/ изкупуването на НДГП

Дървопреработвателни предприятия

НПО

СЛРД „Сокол“ – гр. Севлиево

БДЗП Севлиево

Недържавни собственици на земи и гори от ДГФ

Община

Кметства

Местно население

Събиране на недървесни горски продукти за лична употреба

Обхват на дейностите и взаимодействие със заинтересованите страни

Дейностите на ТП ДЛС Росица са регламентирани в Закона за горите и прецизирани в Горскостопанския план (ГСП). В Таблицата е описано възможното въздействие от осъществяваните дейности върху отделните групи заинтересовани страни. Би следвало да се има предвид, че взаимодействията могат да бъдат както отрицателни, така и положителни.

Видове дейности на ТП ДЛС Росица и групи заинтересовани страни, с които си взаимодейства при изпълнението им

Дейност	Взаимодействие
Управление на горите от ДГТ	Всички
Възпроизводство на горите и земите от ДГТ и извършване на свързаните с това дейности	Местно население Община
Ползване на дървесина и търговия	.
• Търгове за добив и продажба на дървесина	Фирми ангажирани в дърводобива Фирми ангажирани в търговията с дървесина Дървопреработвателни предприятия
• Дърва за огрев за местното население и социално слаби граждани	Община Местно население НПО
Ползване на недървесни и други горски продукти и търговия с тях	
• НДГП	Фирми ангажирани в добива/изкупуването на НДГП Събиране на недървесни горски продукти за лична употреба
• Паша на животни	Местно население
Охрана на горите и земите от ГТ	Държавни структури Община Недържавни собственици Местно население Частни лесовъди
Организиране и провеждане на противопожарни мероприятия	Държавни структури Община Недържавни собственици Местно население
Стопанисване и ползване на дивеча в дивечовъдните участъци, и опазване на дивеча и рибното богатство	СЛРД, ДДУ Ловно стопански сдружения и ловни дружини
Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях	Местно население Община НПО
Организиране и провеждане на лесозащитни и противоерозионни мероприятия	Държавни структури Община Местно население
Създаване на гори върху земеделски територии	Община Местно население
Придобиване на гори и земи от ГТ	Община Местно население Туристически бизнес
Други	

Управление на горите от ДГТ

Общото мнение и оценка е, че ТП ДЛС Росица се справя с работата и упражнява стриктен и строг контрол върху всички дейности. Цялостното отношение на всички групи заинтересовани страни, с които се провеждат през годината срещи, към дейността на горското стопанство е по-скоро позитивно. Много от тях гледат на ДЛС като гарант за запазване на обществения ресурс.

По принцип ГСП може да се ползва на място безплатно като достъпът е свободен. На база на проведените разговори с различни заинтересовани страни не бе констатиран проблем с достъпа до ГСП.

ТП ДЛС Росица има утвърден механизъм за постъпване и разглеждане на оплаквания, мнения, коментари и препоръки от страна на заинтересованите страни. В случай на постъпване на писмо, ДЛС е длъжно да го разгледа и отговори в писмен вид. Стопанството води специален регистър за подобни сигнали.

ТП ДЛС Росица е обект на регулярен одит от страна на Дирекция „Вътрешен одит“ на СЦДП и НАП. По специфичните проблеми свързани с управлението на горските територии, непрекъснат е контрола от страна на ИАГ и РДГ Велико Търново. Всичко това е допълнителна гаранция за коректността на предприеманите от ДЛС действия.

Възпроизводство на горите и свързаните с това дейности

- Дървопроизводителната площ на стопанството по изложение се разпределя по следния начин: със сенчеста компонента – 75.9 % и с припечна компонента – 24.1 %. С най-голяма площ са терените със северно изложение – 56.2 %.

- Посочените по-горе особености на релефа дават своето отражение върху разпределението на светлината, топлината, влагата, богатството на почвите и другите екологични фактори за формирането на различни типове месторастения.

- Изложението влияе върху формирането на различните типове месторастение, главно по отношение на почвената влажност. Микрорелефът, преминаването от една теренна форма в друга, водят до промени във водния и хранителен режим на почвите, а от там до смяна на дървесния вид или неговата продуктивност.

- Релефът е важен косвен фактор за разпределението на слънчевата радиация, за определянето на хидротермичния режим на почвата и обуславя формирането на различни типове месторастения.

Ползване на дървесина и търговия

Ползването и търговията с дървесина е една от основните дейност и с които по традиция горските стопанства се отъждествяват от обществото. Дейностите по дърводобива в ДГС Свищов могат условно да бъдат разделени на:

- Процедури за добив и продажба на дървесина;
- Процедури за отдаване на сечища на дървесина „на корен“
- Осигуряване на дърва за огрев на местното население по ценоразпис;
- Процедури за закупуване на добита дървесина от временен склад;

Средногодишното ползване е регламентирано в ГСП и количествата дървесина са както следва:

Средногодишното ползване на дървесина е 54 864 пл.м³ лежаща маса.

Съобразно общата насока за стопанисване, целите, дървесните видове, насажденията и тяхната продуктивност, типове месторастения и други фактори, горите с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции са групирани в стопански класове.

Основно местното население използва дърва за огрев. През 2023 г. стопанството е предоставило на местното население около 2500 м³ дърва за битови нужди. Според оценката на ДЛС, а и на останалите заинтересовани страни нуждите се задоволяват и от големия дял на ЧГТ. Въз основа на ГСП, ежегодно с плана за сечите, ДЛС определя количествата и местата за добив. Дървата се добиват основно от фирми и собствени работници. В стопанството не са постъпвали оплаквания относно предоставяните дърва за местното население.

От страна на местните хора няма оплаквания по отношение на предоставяните количества на дърва за огрев и строителен дървен материал. Стопанството предоставя дърва за огрев по чл. 193 от ЗГ на служители и бивши такива.

• Ползване на недървесни и други горски продукти и търговия с тях

Дейността на ТП ДЛС Росица, свързана със страничните ползвания на горите включва:

Издаване на разрешителни за събирането на НДГП (гъби, горски плодове, билки);

В населените места в териториалния обхват на ТП ДЛС Росица събирането и изкупуването на НДГП не представлява интерес за местното население. През 2023 г. са издадени 9 броя позволителни за събиране на гъби – трюфели.

При възможност стопанството предоставя дарения от фиданки и коледни елхи.

• Опазване на горите и земите от ГТ

Една от основните функции на ТП ДЛС Росица, при това със сериозно социално измерение, е осъществяването на опазване на държавните горски територии и частните горски територии с размер на имота до 2 ха.

Дейността на ДГС по отношение на опазването на горите включва:

- Опазване на горите при извършване на ловностопански и горскостопански дейности;
- Опазване от незаконна сеч, браконьерство и др.;
- Защита от пожари.

Преминаващите превозни средства, транспортиращи дървесина биват спирани за задължителна проверка на редовността на превозната документация.

При констатирана незаконна сеч се подава сигнал на тел. 112. При констатиране на нарушение, ДЛС издава актове и констативни протоколи. Актовете за установяване на административни нарушения се изпращат в Регионална дирекция по горите гр. Велико Търново за издаване на наказателно постановление.

Организиране и провеждане на противопожарни мероприятия

През 2023 г. на територията на стопанството има регистрирани 2 пожари. Съществува добра организация на местно ниво за превенция и сигнализиране, както и добра координация между отговорните институции, в която основна роля играе и стопанството. Дейността по опазване на горите от пожари се осъществява съвместно с кметските администрации. Наред с това доброто взаимодействие с дърводобивните фирми от

региона е довело да изразената от тяхна страна готовност да се включат с техника и жива сила в случай на пожари. Стопанството разполага с високопроходим специализиран автомобил, който да покрива нуждите на стопанството. Ежегодно се изготвя план за защита на горските територии от пожари. В стопанството има закупена рециклирана пожарна.

- **Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях**

При изготвяне на настоящото проучване не са идентифицирани негативни въздействия във връзките между ДЛС и Регионалната инспекция по опазване на околната среда и води (РИОСВ) – Велико Търново, която е принципалът в осъществяването на контрол по отношение опазването на биоразнообразието и управлението на ЗТ.

Като цяло в рамките на стопанството сред заинтересованите страни има сравнително слаб интерес, свързан с решаване на проблемите по опазване на биоразнообразието. Все още има тенденция да се мисли, че опазването на биоразнообразието и природата като цяло е по-скоро пречка отколкото възможност за развитие. Именно при промяната на тези нагласи може да се очаква една по-активна роля от страна на всички.

Служители от РИОСВ и стопанството се отзовават на всички подадени сигнали от засегнати граждани, основно свързани с набези на мечки, които унищожават кошери.

- **Придобиване на гори и земи от ГТ**

В района през 2023 г. няма случаи на замяна гори от територията на ТП ДЛС Росица срещу гори в други, „по-привлекателни” райони на страната или обратното. Въпреки, че решението за такива замени е извън правомощията на ДЛС се препоръчва в случай на такива да се информира обществото поради значимия интерес към проблема.

- **Политика на наемане, обучение и защита интересите на персонала**

Към 10.06.2024 г., броят на служителите в ТП ДГС Свищов е 74, от които 20 жени и 54 мъже. Всички, които имат трудово-правни отношения с ДЛС са местни хора и хора от региона.

Едно от необходимите условия за постъпване на работа е наличието на специализирано образование – средно специално (Професионална гимназия по горско стопанство) и/или висше (ЛТУ) в зависимост от заеманата длъжност. Текучество на кадри не се наблюдава. Работещите в стопанството живеят в региона и ползват платен отпуск, болнични, майчинство, осигурена им е пълна работна заплата и др., заложили в Кодекса на труда.

Обявяването на свободните работни места става на сайта на СЦДП Габрово, както и в Бюрото по труда. След постъпване на работа на работещите се предоставя Длъжностна характеристика и при необходимост преминават допълнително обучение по отношение изпълнението на конкретните им задължения. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие.

По отношение на повишаването на квалификацията, служителите на ДЛС участват, сравнително рядко и по-скоро периодично в различни обучения. Липсва целенасочена политика в тази насока.

Регулярно се провежда т. нар. съвещание по маркиране за лесовъдския състав. Също така служителите, занимаващи се със счетоводство и контрол участват в специализирани курсове за информиране за последните промени в релевантното законодателство.

Ръководството на ДЛС редовно участва в периодични срещи на централно ниво, на които то бива информирано за промените в горското законодателство. След това, на оперативни срещи информацията се свежда до познанието на останалите служители.

При постъпване на работа, а и на всеки 3 месеца се прави инструктаж по охрана на труда, за които се води отчетност в специални книги. Води се регистър за трудовите злоупотреби. През 2023 г. има един инцидент със служител на ДЛС Росица.

Съгласно НАРЕДБА № 9 от 6.11.2020 г. за униформеното представително и униформеното теренно облекло от служителите в ИАГ, нейните структури и държавните на служителите на ДГС се предоставя представително и униформено облекло, а на работниците се предоставя работно облекло и лични предпазни средства.

- **Взаимодействие с дърводобивните фирми в региона**

Нагласите на дърводобивните и преработвателни фирми в района относно взаимодействията им с ДЛС са изцяло положителни. Фирмите се явяват на търговете, организирани от ДЛС на свободни начала в условията на свободна конкуренция.

Ако поради едни или други причини, независещи от фирмите, сключен договор не може да бъде изпълнен, ДЛС се отнася с разбиране и проблемните моменти се пре-договарят. От своя страна фирмите също се отнасят с разбиране към ДЛС – техните проблеми и изискванията, с които те трябва да се съобразяват. Между фирмите има конкуренция, но тя е лоялна.

- **Взаимодействие с недържавните собственици на гори**

Реституцията на горите и земите от ГТ на територията на ДЛС Росица като цяло е приключила. Няма постъпили искове от страна на общината за възстановяване на бивши гори, предоставени за временно ползване.

Имотите на физическите лица са силно разпокъсани и малки. Всички тези гори са ограничени на терен.

В случай на съдебно решение и подаване на заявление за възстановяване на горите в ДЛС, съгласно ЗГ в съответната територия се прекратяват всички дейности до приключване на процедурата по предаване на собствеността, което е регламентирано и в договорите за добив и продажба на дървесина. ЗГ регламентира начините за изплащане на компенсация при настъпили увреждания и/или загуби в резултат от дейностите на ДЛС. До сега не са постъпвали подобни искове.

- **Участие на ДЛС в местни инициативи**

Въпреки липсата на регламентация и невъзможността за пряко участие в подпомагането на местното население, ДЛС доброволно участва като активен партньор в редица местни инициативи. Така например ежегодно се подпомага, главно с предоставянето на дърва за огрев на местното население, организирането и провеждането на местни празници. Правят се дарения на местни общности. Горските педагози на ДЛС Росица се включват и в инициативи с ученици по случай Седмицата на гората и др. събития.

- **Осигуряване на дърва за огрев и дървен материал за местното население**

Към момента няма индикации за съществуващи проблеми в тази област. Такива биха възникнали ако, по една или друга причина се намалят количествата дърва за огрев и дървен материал, отделяни за задоволяване на нуждите на местното население. Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал или повишаване на цената за добиването им в следствие въвеждането на

допълнителни мерки. Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена.

• Осигуряване на поминък чрез дейности, свързани с горите

Особено силно е очакването, че участието на частните фирми в организираните от ДЛС търгове за добив и реализация на дървесина ще бъде обвързано с участието именно на местни фирми, респективно ще бъдат наети по-висок дял местни хора.

• Осигуряване на условия и територии за лов и риболов

Ловът е традиционно занимание за местните хора. По всеобщо мнение в момента дивечът в региона се увеличава и за него се полагат необходимите грижи благодарение на дейността и усилията на ДЛС и СЛРД. Извършва се лов по линия на международния лов, като стопанството се е доказало, като едно от най – предпочитаното за много ловци от цял свят.

Взаимодействие с дърводобивните и дървопреработвателни фирми

Основните очаквания на частния дърводобивен бизнес са свързани най-вече с увеличаване на количествата и качеството и повишаване цените на добиваната от тях дървесина. Това би означавало повече работа и по-висока икономическа сигурност за тях.

Ако за местното население и администрация гората е стратегически регионален ресурс за постигане на социално-икономически просперитет, то частните фирми имат самочувствието на посредник между тях и реализацията на този потенциал. В този смисъл частния бизнес разглежда ДЛС като съюзник и партньор и гледа на гората по-скоро като на източник на икономическа сигурност и перспектива за развитие.

Налице е очакване и желание за осигуряване на по-големи преференции за местните фирми, при организиране и провеждане на търговете за добив и продажба на дървесина.

Въпросът за цената на сертифицираната дървесина не е основен и в голяма степен не определя отношението на частните фирми към сертификацията на горите изобщо. Международните данни сочат, че в зависимост от търсенето, което за момента е средно в България, цената на сертифицираните качествени сортименти може да бъде с около 20 % по-висока в сравнение с несертифицираната дървесина. Хипотетично, сертифицирането на горите може да доведе до появата на външна конкуренция. При този сценарий ролята на ДЛС като балансиращ фактор би бил от особено голямо значение. Най-устойчиво от тази гледна точка би било ДЛС да стимулира местните фирми също да се сертифицират. И макар това да изисква допълнителни инвестиции за тях, добрата новина е, че основните печалби от сертифицирана дървесина се акумулират именно във веригата за доставки, там където се получава най-голяма добавена стойност към продукта.

Наред с цената на дървесината, друг важен въпрос свързан със сертифицирането на горите е по-стриктния контрол, който е въведен от ДЛС. По подобен начин фирмите са принудени да платят по-голяма цена от гледна точка спазването на екологичните извиквания - напр. използване на биоразградими горива, специални масло абсорбиращи комплекти в случай на разливи на масло и лично предпазно облекло и др.

Неоспорими са обаче икономическите, социалните и екологични ползи от сертификацията.

• СПЕЦИФИЧНИ ПРЕПОРЪКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИЯ ЕФЕКТ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП ДЛС РОСИЦА

Подобряването на социалният ефект от дейността на ДЛС Росица изисква качествено нов тип ангажираност и ниво на работа със заинтересованите страни и особено местните хора в общността. Това може да се реализира в няколко главни направления:

• Подобряване на организацията на дейността на ДЛС

Високите оценки дадени от заинтересованите страни на дейността и ръководството на ДЛС не трябва да се приемат като нещо „дадено“, а трябва да се доказват в ежедневната дейност. В хода на изследването се набелязаха някои възможности за подобряване на дейността на ДЛС по посока на:

- Диверсифициране на приходите на ДЛС Към настоящият момент приходите на ДЛС са почти на 100 % зависими от продажбата на дървесина. Макар тази основна приходна част в бюджета да се запази, разнообразяването ѝ би дало значително по-голяма гъвкавост и повишаване на финансовите резултати. Целта е да се повишат приходите от ловната дейност.
- Социални придобивки и икономическо стимулиране на работещите в ДЛС. Биха могли да се преценят възможностите за повишаване на социалните придобивки (медицинско осигуряване, обучение и образование и др.) и икономическото стимулиране на работещите. Възможно е да се обсъди въвеждането на системи на управление, базирани на цели, при които заплащането на труда да бъде обвързано с изпълнението на поставените цели и постигнатите резултати и ефективност на труда. Добре е да има национална политика за повдигане имиджа и авторитета на горското стопанство, както и на работещите в него. Това ще даде допълнителен морален стимул на заетите в бранша.
- Регламентирано предимство при наемане на местни хора. В стопанството и в момента работят почти изцяло с местни хора.
- Подобряване на дейностите по опазването и защитата на горите. Най-голям резерв в това отношение е открит в необходимостта от провеждане на обучение по отношение начина на провеждане на дейностите по ГСП и инструктаж по безопасност на труда на персонала на фирмите, с които се сключват договори за изпълнение на дейностите в горите. Друга налагаща се и от сертификацията мярка е въведеното задължително изискване за лично предпазно облекло в обектите, в които активно се работи и стриктен контрол върху ползването му.

• Взаимодействие с местните хора и социално слабите в региона

Приобщаването на местните хора към изпълнението на дългосрочните цели на сертификацията, отглеждането и управлението на горите е дълъг процес. Осигуряването на подкрепа за местни инициативи, даването на отговор на въпросите, вълнуващи хората, задоволяването на определени техни нужди и потребности е от изключителна важност.

Данните от доклада дават възможност да се дефинират някои от възможните подходи за осигуряване участие на представители на местните общности в процеса на сертифициране и управление на горите. За да се запази тази оценка и да се гарантира участието на представители на местните хора в процеса на управление на горите е необходимо предприемането на стъпки в няколко насоки:

- Запазване на тарифните такси и количествата на дървата за огрев за местното население.
- Привличане на частните собственици на гори в процеса на управление на гората. Към момента частните собственици, не се чувстват съпричастни към сертифицирането на горите, това не ги интересува. Основният им интерес е свързан с извличане на максимална полза и евентуална печалба от собствеността им. За това свидетелства и наблюдаваната тенденция за желание за продажба на частни гори на ДЛС. За да бъдат привлечени частните собственици в управлението на горите им е необходимо преди всичко те да бъдат информирани, а след това да бъдат натоварени със съответните задължения.
- Работа с хората, ангажирани в събиране на НДГП. Въпреки малките обеми на събираните НДГП би било препоръчително организирането и провеждането на обучителни курсове/инструктажи за шадящи практики на събирането на гъби, билки, горски плодове и др. Целта на тези обучения ще бъде както да се създадат определен набор от практически знания и умения у желаещите да се занимават с тази дейност, така и ще гарантира запазването и развитието на този ценен горски ресурс. Част от тази дейност включва и постоянен контрол на събирачите на терен и от страна на служителите на ДЛС.
- Взаимодействие с дърводобивни и дървопреработвателни фирми

Взаимодействието на ЛГС с частните дърводобивни и дървопреработвателни фирми дава и някои допълнителни възможности за реализиране на повишен социален ефект в региона:

- Наред със стимулирането на регистриране на местни фирми, следва с подкрепата на ДЛС да стартира процес на регионални браншови срещи, на които с активното участие и медиация на представителите на РДГ и ДЛС да се заложи началото на браншово сдружаване на дърводобивния и дървопреработвателен бизнес в региона. Като първа стъпка може да се помисли за поставяне на изискване за членство в регионална браншова организация като предимство при участие в търговете за добив и реализация на дървесина. Осигуряването на начална подкрепа на дейността и организационното изграждане на подобни сдружения би дало на ДЛС в по-късен етап ефективен инструмент за въздействие върху формирането на мнението на местните общности.

Основни сфери на интерес на Оценката за социално въздействие

Оценка на дейностите на ДЛС Росица и тяхното възможно негативно или позитивно въздействие върху заинтересованите страни

- Видове дейности и тяхната регламентация;
- Физически и/или юридически лица, с които си взаимодействат при изпълнение на дейностите;
- Общински и държавни структури, с които си взаимодействат при изпълнение на дейностите;
- Оценка на възможното негативно или позитивно въздействие от тези дейности.

Незаконна сеч, заселване, браконьерство и други незаконни действия

- Наличие на данни за незаконна сеч, заселване, браконьерство и други незаконни действия от местни и/или приходящи хора;

- Оценка на обема и възможното въздействие от тези дейности;
- Въведени системи и мерки за мониторинг и превенция.

Структура на собствеността, собственост и права за ползване, спорове върху собствеността и правото за ползване

- Структура на собствеността върху земята;
- Права за ползване и регламентация;
- Наличие/отсъствие на спорове върху собствеността и правото за ползване;
- Механизми за разрешаване на подобни спорове (ако има такива), вкл. за спиране на дейността в спорните райони;
- Участие и форми на контрол на различните собственици (ако има такива) в управлението на горите и дейностите в тях;
- Документирани процедури и правила за идентифициране и превенция на възможни заплахи към съседни земи и практики, вкл. исторически, архитектурни и културни ценности;
- Осигурени форми на достъп до горските ресурси за местни хора без собственост;
- Подходящи механизми за разрешаване на проблеми и осигуряване на справедливи компенсации в случай на загуба или повреда, засягащи законни или обичайни права, собственост, ресурси или средства за препитание на местните хора.

Наемане, обучение, здраве и сигурност на работещите и техните семейства и други услуги за общностите в или около ДЛС Росица

- Предимство на местните хора при наемане на работа;
- Подпомагане достъпа до основни услуги – здравни, образователни и др.;
- Познаване на спазване на основните законови изисквания за здраве и безопасност на труда;
- Система за спазване и изпълнение на тези изисквания;
- Обучение и оборудване, осигуряващо безопасни условия на труд;
- Документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт с регламентирани компенсации;
- Спазване на националното и международно трудово право, профсъюзи и колективни трудови договори.

Насърчаване на оптималното ползване и местна обработка на разнообразните горски продукти

- Дял на местните фирми, ангажирани в дейности, пряко или косвено свързани с дейността на ДЛС;
- Регламентация на този вид взаимодействия.

Засилване и диверсификация на местната икономика, избягвайки зависимостта ѝ от единични горски продукти

- Информация за възможностите, ролята и потенциала, предлагани за използване на по-малко познати възможности на горите – НДГП, почивка и др.;

- Документирана оценка на тези възможности;
- Система за насърчаване използването на тези възможности от страна на местните хора и фирми.

Зачитане, поддържане и засилване на ценността на услугите и ресурсите, свързани с гората, като речни басейни, лов и риболов

- Информация за услугите и ресурсите, свързани с гората, като речни басейни, лов и риболов;
- Включеност на тези услуги и ресурси в планове за управление.

Обучение и супервизия на работещите в горите за осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ГСП

- Документирано обучение на всички работещи в горите за осигуряване на правилно провеждане на дейностите по ГСП;

Въвеждане на изследванията и събраните данни, необходими за мониторинга на екологичното и социално въздействие от дърводобива и другите дейности

- Включване на данните в горскостопанските планове.
- Изграждане на консултативни органи за тяхното спазване.

Подходящи механизми за разрешаване на проблеми и осигуряване на справедливи компенсации в случай на загуба или повреда, засягащи законни или обичайни права, собственост, ресурси или средства за препитание на местните хора

- Провеждане на регулярни срещи с представители на местните общности и фирми за обсъждане на възможните екологични и социални въздействия;
- Наличие на мониторингови програми/системи, договорени с представители на местните общности и фирми

Оценката е валидна 5 години, освен в случаите, когато подлежи на актуализация.

ТП ДЛС „Росица“ допринася за местното социално и икономическо развитие като осигурява постоянна и временна заетост на средно 80 месни жители. Всички служители имат различни социални придобивки във връзка с работата си в ДЛС. Освен за служителите организираме снабдяването на дърва за огрев на преференциални цени за жителите на територията на ТП ДЛС „Росица“. Извършват се съвместни проекти с местни жители, кметови и кметски наместници по почистване, поддържане на местни забележителности и направа на места за отдых.

10.06.2024 г.

Изготвил:

/инж. Йордан Христов/

Директор:

/инж. Иван Степанов